

Załącznik nr 1 do Uchwały Rady
Gminy w Kowali nr X/55/09
z dnia 25 listopada 2009 r.

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI MŁODOCIN MNIEJSZY

na lata 2009 - 2015

**GMINA KOWALA
POWIAT RADOMSKI
WOJEWÓDZTWO MAZOWIECKIE**

Młodocin Mniejszy 2009

Spis treści

WSTĘP	4
1. HISTORIA WSI MŁODOCIN MNIEJSZY	7
2. DIAGNOZA AKTUALNEJ SYTUACJI WSI MŁODOCIN MNIEJSZY	9
3. ANALIZA ZASOBÓW SOŁECTWA MŁODOCIN MNIEJSZY	11
3.1. Środowisko przyrodnicze	11
3.2 Środowisko kulturowe	12
3.3 Obiekty i tereny	13
3.4 Gospodarka i rolnictwo	13
3.5 Sąsiedzi i przyjezdni	14
3.6 Instytucje	15
3.7 Ludzie i organizacje społeczne	15
4. ANALIZA SWOT	16
4.1 Silne strony – atuty rozwoju sołectwa Młodocin Mniejszy	16
4.2 Słabe strony – czynniki ograniczające rozwój sołectwa	16
4.3 Szanse i okazje – możliwości rozwoju wynikające z otoczenia	17
4.4 Zagrożenia – czynniki niesprzyjające wynikające z otoczenia	17
5. WIZJA ROZWOJU SOŁECTWA	18
5.1 Arkusz planowania	18
5.2 Harmonogram wdrażania planu	22
5.3 Koszt realizacji zadań	23

Położenie sołectwa na tle gminy.

WSTĘP

W Unii Europejskiej zdecydowaną większość powierzchni zajmują tereny wiejskie (ok. 80%), które są bardzo ważnym elementem kształtującym gospodarcze i społeczne aspekty życia. Jest to istotne ogniwo zatrudnienia, kreujące wartość rynkową produktu, zaspokajające zapotrzebowanie na artykuły spożywcze oraz stanowiące część krajobrazu będącego źródłem kultury wiejskiej. Obszary wiejskie spełniają ponadto funkcje terenów turystyczno – rekreacyjnych, miejsc działalności małych i średnich przedsiębiorstw oraz atrakcyjną, samodzielną przestrzeń życiową o szczególnych walorach ekologicznych i społeczno – kulturowych.

Na terenach miejskich natomiast występują z coraz większą intensywnością negatywne aspekty życia. Rosnąca koncentracja miejsc pracy, przemysłowa infrastruktura, degradacja środowiska naturalnego i szkodliwe oddziaływanie na zdrowie ludzkie sprawiają, że coraz bardziej doceniane jest życie na wsi charakteryzujące się między innymi bliskością przyrody i żywo pielęgnowanymi stosunkami międzyludzkimi, które są wyrazem szczególnej jakości życia.

W takim kontekście obszary wiejskie rozumiane jako tereny, gdzie prowadzona byłaby działalność gospodarcza (gospodarstw rolnych) oparta na zasadach rynkowości, cechujące się wysokim poziomem życia z uwzględnieniem ekologii i zasad społecznych stają się coraz bardziej atrakcyjne.

Działania umożliwiające realizację takiej wizji obszarów wiejskich w okresie programowania 2007 – 2013 przewiduje „Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 - 2013” w ramach Osi 3 „Jakość życia na obszarach wiejskich i różnicowanie gospodarki wiejskiej”, Działania „Odnowa wsi”.

Lokalne plany dotyczące przedsięwzięć, które mają być realizowane w konkretnej miejscowości i uzyskać dofinansowanie z wspomnianego powyżej Programu powinny zostać skonkretyzowane w Planie Odnowy Miejscowości, który jest obligatoryjnym załącznikiem do wniosku o dofinansowanie.

Plan Odnowy Miejscowości musi zostać uchwalony przez Zebranie Wiejskie oraz zatwierdzony przez Radę Gminy i powinien zawierać charakterystykę miejscowości, inwentaryzację zasobów służącą ujęciu stanu rzeczywistego, analizę SWOT, czyli mocne i słabe strony miejscowości oraz przedsięwzięcia wyznaczone przez mieszkańców do realizacji wraz z szacunkowym kosztorysem i harmonogramem działań. Taki plan jest dokumentem otwartym, który może być aktualizowany w zależności od potrzeb społecznych i uwarunkowań finansowych.

Celem działania „Odnowa i rozwój wsi” jest poprawa jakości życia na obszarach wiejskich poprzez zaspokojenie potrzeb społecznych i kulturalnych mieszkańców wsi oraz promowanie obszarów wiejskich. Działanie to umożliwi rozwój tożsamości społeczności wiejskiej, zachowanie dziedzictwa kulturowego i specyfiki obszarów wiejskich oraz wpłynie na wzrost ich atrakcyjności turystycznej i inwestycyjnej.

Pomoc finansowa na przedsięwzięcia może być przyznana, jeżeli projekt realizowany jest w miejscowości należącej do:

- gminy wiejskiej,
- gminy miejsko-wiejskiej, z wyłączeniem miast liczących powyżej 5 tys. mieszkańców,
- gminy miejskiej, z wyłączeniem miejscowości liczących powyżej 5 tys. mieszkańców.

Dofinansowanie ma formę refundacji części kosztów kwalifikowalnych projektu, natomiast maksymalna wysokość pomocy na realizację projektów w jednej miejscowości wynosi 500 000 zł i nie może przekraczać 75% kosztów kwalifikowalnych projektu.

Pomoc jest przyznawana w formie refundacji części kosztów związanych z realizacją operacji:

1. budowy, przebudowy, remontu lub wyposażania budynków pełniących funkcje rekreacyjne, sportowe i społeczno - kulturalne, w tym świetlic i domów kultury, z wyłączeniem szkół, przedszkoli i żłobków;
2. budowy, przebudowy, remontu lub wyposażania obiektów małej architektury;

3. budowy, przebudowy lub remontu obiektów sportowych, ścieżek rowerowych, szlaków pieszych, placów zabaw, miejsc rekreacji, przeznaczonych do użytku publicznego;
4. zakupu towarów służących przedsięwzięciom związanym z kultywowaniem tradycji społeczności lokalnych lub tradycyjnych zawodów;
5. związanych z kształtowaniem obszarów o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, sprzyjających nawiązywaniu kontaktów społecznych, ze względu na ich położenie oraz cechy funkcjonalno - przestrzenne, w szczególności poprzez odnawianie lub budowę placów parkingowych, chodników lub oświetlenia ulicznego;
6. urządzania i porządkowania terenów zielonych, parków lub innych miejsc wypoczynku;
7. budowy, przebudowy lub remontu infrastruktury turystycznej;
8. zagospodarowania zbiorników i cieków wodnych w celu wykorzystania ich do rekreacji lub w celu poprawy estetyki miejscowości;
9. rewitalizacji budynków wpisanych do rejestru zabytków lub objętych wojewódzką ewidencją zabytków, użytkowanych na cele publiczne oraz obiektów małej architektury, odnawiania lub konserwacji lokalnych pomników historycznych i miejsc pamięci;
10. zakupu i odnawiania obiektów charakterystycznych dla danego regionu lub tradycji budownictwa wiejskiego i ich adaptacji na cele publiczne;
11. budowy, przebudowy, remontu lub wyposażania obiektów budowlanych przeznaczonych na cele promocji lokalnych produktów i usług, w tym pawilonów, punktów wystawowych, sal ekspozycyjnych lub witryn;
12. odnawiania elewacji zewnętrznych i dachów w budynkach architektury sakralnej wpisanych do rejestru zabytków lub objętych wojewódzką ewidencją zabytków i cmentarzy wpisanych do rejestru zabytków;
13. wyburzenia i rozbiórki zdewastowanych obiektów budowlanych w celu uporządkowania terenu w miejscowości, jeżeli niemożliwe jest ich odnowienie i dalsze użytkowanie - w zakresie koniecznym do realizacji operacji wymienionych w pkt 1 - 12;
14. zakupu materiału siewnego lub nasadzeniowego roślin wieloletnich;
15. zakupu sprzętu, materiałów i usług, służących realizacji operacji;
16. ogólnych, które są bezpośrednio związane z przygotowaniem i realizacją operacji.

Krótką charakterystyka sołectwa Młodocin Mniejszy

Sołectwo Młodocin Mniejszy położone jest w zachodniej części gminy Kowala, która administracyjnie należy do powiatu radomskiego w województwie mazowieckim. W skład sołectwa wchodzi ponadto miejscowość Młodocin Mniejszy – Kąty, która znajduje się w południowej części sołectwa. Teren sołectwa zajmuje obszar 377,9 ha, a na jego terenie zamieszkuje 618 osób (31 grudnia 2008), co stanowi 5,64 % ogółu mieszkańców gminy. Młodocin Mniejszy i jej okolice mają ciekawą historię, bogatą kulturę i tradycję. W źródłach historycznych niektóre miejscowości z okolic pojawiają się już na przełomie XIII i XIV w.

W Młodocianie Mniejszym znajduje się Publiczna Szkoła Podstawowa im Kornela Makuszyńskiego, kościół parafialny pw. św. Zofii, dwa sklepy spożywczo – przemysłowe, stacja paliw oraz bar „U Antoniego”. Łącznie na terenie sołectwa zarejestrowanych jest 18 podmiotów gospodarczych takich jak np.: skład opału i materiałów budowlanych „Marmix”, Tartak Emil Wąsacz oraz kilka przedsiębiorstw handlowych.

Historia wsi Młodocin Mniejszy

Młodocin powstał w początkach XV w. Zapiski sądowe z 1417 r. informują o wsi *Mlodocin* w powiecie radomskim. Niedługo później powstała druga wieś Młodocin, którą nazywaną Młodocinem Większym. Jan Długosz wymienia wieś o nazwie *Mlodocin Minor* i *Mlodocin Maior*. W czasach Długosza w Młodocinie Mniejszym dziedzicami byli rycerze o imionach Mikołaj, Jakub i Albert herbu Słepowron. W obydwu wsiach dziedziczyli Młodeccy, którzy przyjęli nazwisko od nazwy rodowej wsi. W 1569 r. dziedzicami wsi byli: Idzina Młodecka – wdowa, Stanisław Młodocki, Mikołaj Młodocki i Hieronim Młodecki „z bracią”. W końcu XVI w. właścicielem wsi był Adam Młodecki. Z czasem Młodeccy przenieśli się w inne strony ale ich nazwisko pojawia się w ziemi sandomierskiej jeszcze w XVIII w. Kolejnymi właścicielami wsi byli Jaszowscy. Po Jaszowskich wieś trafiła w ręce Pomianowskich herbu Pomian z Rusi. Kroniki wymieniają Franciszka Pomianowskiego dziedzica Młodocina w 1678 r. i jego syna Kacpra. Po Kacprze Pomianowskim dziedziczył wieś Sebastian Pomianowski. W XVIII w. wieś należała kolejno do rodów Oraczewskich i Błazewskich a w końcu XVIII w. właścicielem wsi był Kazimierz Gowarzewski. W 1827 r. miejscowość liczyła 11 domów i 70 mieszkańców. Dobra ziemskie Młodocin Mniejszy obejmowały folwark Młodocin Mniejszy oraz wsie Młodocin Mniejszy i Kąty. W 1864 r. Młodocin Mniejszy włączono do gminy Orońsk. W latach osiemdziesiątych osada liczyła 41 domów i 210 mieszkańców. W XIX w. właścicielem tych dóbr był ród Pięłowski, który pozostawił okazały pomnik na cmentarzu w Kowali.

W XIX wieku w Młodocinie Mniejszym i okolicach zamieszkiwali przeważnie Polacy. Obok nich także Niemcy oraz niewielka społeczność żydowska. Niemcy mieli swój kościół - Kirche, który stoi do dnia dzisiejszego koło wiaduktu od strony zachodniej, mieli również swojego księdza - pastora. Mieli również swój cmentarz grzebalny w miejscowości Błonie, który obecnie jest nieczynny i zaniedbany. Trzeba jednak dodać, że mieszkali również Żydzi choć było mało ich rodzin.

Po 1866 r. nastąpiła parcelacja gruntów dworskich. Ziemia uprawiana przez chłopów została im przekazana, w Młodocinie było to 23 morgi. Reszta czyli 500 mórg stała się własnością kolonistów. W końcu lat 80. XIX w. we wsi stało 41 domów mieszkalnych a mieszkało tu 210 osób. Wieś należała do gminy Orońsk. W 1921 r. Młodocin Mniejszy liczył 48 domów mieszkalnych.

W latach 1962 – 1963 zbudowano nową szkołę w Młodocinie Mniejszym. W roku 1994 szkoła podstawowa została rozbudowana w kierunku północnym, zostało dobudowane piętro a na dole kotłownia i łazienkami. Do obwodu szkoły obecnie należą miejscowości Młodocin Mniejszy, Młodocin Kąty, Augustów od nr 63 do nr 94, Rożki od nr 1 do nr 19 oraz kilka numerów od 63 do nr 82 z Młodocina Większego gminy Wolanów. Szkoła ma 9 sal dydaktycznych, zastępczą salę gimnastyczną, boisko wymiarowe do piłki nożnej i piłki ręcznej. Zatrudnionych jest 10 nauczycieli. Biblioteka szkolna liczy 6030 woluminów. Szkoła nosi imię Kornela Makuszyńskiego. Na uroczystościach był Ksiądz Biskup Adam Odzimek, który celebrował Msze Świętą w Kościele Św. Zofii w czasie której poświęcił uroczyste sztandar szkoły. W Młodocianie Mniejszym była Gromadzka Rada Narodowa.

W 1982 r. rozpoczęto budowę kościoła. Najpierw zbudowano kaplicę dojazdową z parafii Kowala, a później od strony północnej dobudowano salkę katechetyczną. Budowa zakończyła się w 1983 r. Dnia 15 maja 1983 r. Ksiądz Biskup Edward Materski w asyście Księdza Proboszcza Józefa Nity i Wiernych uroczyste poświęcił nową kaplicę pw. Św. Zofii.

W latach 1975 – 1998 miejscowość Młodocin Mniejszy administracyjnie należał do województwa radomskiego. Obecnie sołectwo Młodocin Mniejszy położone jest w zachodniej części gminy Kowala, która administracyjnie należy do powiatu radomskiego w województwie mazowieckim.

Młodocin Mniejszy - Kąty

Osada o nazwie Kąty wchodziła w skład dóbr szlacheckich Młodocin Mniejszy. Był to folwark, który w 1866 r. uległ parcelacji. W Kątach wytyczono 4 działki, na 34 morgach gruntu. Według spisu z 1921 r. było tu 6 domów.

2. DIAGNOZA AKTUALNEJ SYTUACJI WSI MŁODOCIN MNIEJSZY

Co ją wyróżnia?

- dogodne położenie, wieś położona w zachodniej części gminy, jest miejscem przecinania się drogi krajowej nr 77 z drogą wojewódzką nr 733, z zachodu na wschód prowadzi przez środkową część sołectwa droga powiatowa nr 3559W łącząca sołectwo z centrum administracyjnym Gminy – miejscowością Kowala, ponadto od północy i wschodu sołectwo ma styczność z liniami kolejowymi (Radom – Kraków i Radom - Łódź) wyposażonymi w 3 przystanki kolejowe oraz 2 bocznice towarowe,
- wielkość wsi, ponad 500 mieszkańców,
- działanie na jej obszarze następujących instytucji i ośrodków użyteczności publicznej:
 - Publiczna Szkoła Podstawowa im. K. Makuszyńskiego,
 - Filia Gminnej Biblioteki Publicznej w Kowali,
 - Kościół Parafialny p.w. Św. Zofii.
- walory przyrodnicze i krajobrazowe, czyste środowisko, brak zakładów przemysłowych uciążliwych dla środowiska,
- duża ilość stawów rybnych, atrakcyjne turystycznie tereny leśne.

Jakie pełni funkcje?

- sołectwo zamieszkuje zamieszkania około 1/20 ogółu mieszkańców gminy,
- z powodu lokalizacji Szkoły Podstawowej pełni funkcje kulturalno – oświatową,
- w obrębie Młodocina Mniejszego znajduje się ponad 100 gospodarstw rolnych,
- pełni funkcje produkcyjne, usługowo – handlowe oraz rolnicze.

Kim są mieszkańcy?

- sołectwo Młodocin Mniejszy liczy 618 mieszkańców,
- właściciele indywidualnych gospodarstw rolnych,
- osoby spoza terenu gminy posiadające działki letniskowe,
- pracownicy zakładów pracy na terenie miejscowości oraz gminy i poza nią,
- emeryci, renciści i bezrobotni,
- osoby zajmujące się usługami i handlem.

Co daje utrzymanie?

- praca we własnym indywidualnym gospodarstwie rolnym,
- praca zarobkowa na terenie miejscowości, na terenie gminy i poza terenem gminy,
- świadczenia socjalne typu: renty, emerytury, zasiłki dla bezrobotnych,
- praca na własny rachunek w usługach lub handlu.

Jak zorganizowani są mieszkańcy(formy zorganizowanej działalności)?

- Kluby sportowe reprezentujące sołectwo w rozgrywkach gminnych,
- Harcerze,
- Rada Sołecka.

W jaki sposób rozwiązują problemy?

- Zwracanie się do instytucji i organizacji działających we wsi, do radnego, do sołtysa, do władz gminy,
- organizowanie zebrań wiejskich.

Jak wygląda nasza wieś?

- wieś położona jest równolegle do trasy drogi krajowej E77; w odległości ok. 100 – 200 m od niej wzdłuż asfaltowej drogi wiejskiej,
- zabudowa dość zwarta, po obu stronach drogi,
- pełne oświetlenie wszystkich głównych odcinków dróg.

Jakie obyczaje i tradycje są przez nas pielęgnowane?

- kultywowanie tradycji religijnych (m.in. dożynki parafialne i uroczystości kościelne),
- indywidualne formy pielęgnacji różnorodnych tradycji i zwyczajów ludności,
- rozgrywki sportowe (np.: w piłce nożnej o Puchar Wójta).

Jak wyglądają mieszkania i obejścia?

- występuje zróżnicowanie starej i nowej zabudowy,
- zabudowa zagrodowa, budownictwo mieszkaniowe jednorodzinne oraz zabudowa związana z prowadzoną działalnością gospodarczą,
- występuje zróżnicowanie o dbałość, estetykę oraz ład i porządek na posesjach, można zauważyć stały postęp w tym zakresie. Wygląd sporej grupy mieszkań i obejść zadbane,
- wieś podłączona do wodociągu gminnego,
- brak kanalizacji (ścieki gromadzone w zbiornikach przydomowych),
- brak gazyfikacji.

Jaki jest stan otoczenia i środowiska?

- brak większych skoncentrowanych źródeł zanieczyszczeń powodujących degradację środowiska,
- wieś podłączona jest do gminnej sieci wodociągowej,
- brak regulacji gospodarki ściekowej, brak oczyszczalni, brak kanalizacji burzowej,
- prowadzona jest selektywna zbiórka odpadów.

Jakie są powiązania komunikacyjne?

- wieś jest miejscem przecinania się gminnych szlaków komunikacyjnych i układów transportowych rangi regionalnej,
- dobrze rozwinięty kołowy transport publiczny (podmiejskie linie autobusowe),
- transport prywatny.

Co proponujemy dzieciom i młodzieży?

- Młodocin Mniejszy jest siedzibą Szkoły Podstawowej, w związku z tym młodzież w wieku szkolnym w czasie trwania zajęć lekcyjnych jak i poza nimi posiada możliwości korzystania z zasobów szkoły oraz kółek zainteresowań,
- Młodocin Mniejszy jest siedzibą filii Gminnej Biblioteki Publicznej w Kowali w związku z tym młodzież posiada możliwości korzystania z jej zasobów.

3. ANALIZA ZASOBÓW SOŁECTWA MŁODOCIN MNIEJSZY

3.1 ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE

Zasoby przyrody to elementy przyrody, które mają znaczenie dla bytowania i gospodarki człowieka. Są nimi np. gleby, surowce mineralne, wody, lasy czy łąki. Zasoby te muszą być objęte szczególną ochroną, która powinna polegać na rozsądnym i oszczędnym ich użytkowaniu.

Młodocin Mniejszy nie posiadają zbyt wielu zasobów przyrody, dlatego o zasobach miejscowości należy mówić w szerszym kontekście, czyli w kontekście całej gminy. Część zasobów, które gmina posiada, niewątpliwie podnosi atrakcyjność sołectwa i może być wykorzystana na rzecz rozwoju miejscowości.

Do tych szczególnych zasobów charakterystycznych dla sołectwa należą:

- zróżnicowany krajobraz rolniczy, z udziałem roślinności naturalnej, zadrzewień oraz niewielkich terenów podmokłych,
- pobliskie tereny chronionego krajobrazu „Iłża – Makowiec”,
- niewielki kompleks leśny,
- ukształtowanie terenu i lasy tworzą specyficzny mikroklimat,
- ze względu na ukształtowanie terenu występują oczka wodne, zastoiska, miejsca bezodpływowe,
- gleby bielcowe wytworzone z piasków pochodzenia wodnolodowcowego oraz gleby brunatne wytworzone z luźnych piasków,
- na terenie sołectwa występują kopaliny pospolite: kruszywa naturalne, piaski i surowce ilaste. Występują jeszcze niewielkie torfu.

3.2 ŚRODOWISKO KULTUROWE

Tym, co szczególnie odróżnia dany naród, społeczeństwo czy środowisko od innych, jest dziedzictwo kulturowe, czyli ogół dorobku w zakresie nauki, sztuki, architektury, oświaty, techniki, wytworzonego w trakcie jego historycznego rozwoju i przekazywanego z pokolenia na pokolenie.

Cechy charakterystyczne sołectwa:

- pierwotne rozplanowanie wsi w formie ulicówki rozwinięte w okresie nowożytnym do wielodrożnicy, zmiany układu przestrzennego znacznie nasiliły się zwłaszcza z XIX wieku,
- prawnie uregulowany stan prawny zagospodarowania przestrzennego wsi,
- zróżnicowany krajobraz rolniczy z dużym udziałem roślinności naturalnej, zadrzewień, wzniesień i niewielkich obniżen terenu,
- kościół, krzyże, figurki i kapliczki przydrożne,
- odpust parafialny odbywający się 15 maja (Św. Zofii),
- kultywowanie tradycji religijnych, indywidualne formy pielęgnacji różnorodnych tradycji i zwyczajów ludności napływowej.
- występują tradycyjne nazwy części wsi i form terenu, m.in.: Stara Wieś, Kąty.

3.3 OBIEKTY I TERENY

Jak powszechnie wiadomo, rekreacja pełni istotną funkcję w przeciwdziałaniu sytuacjom stresowym, rozładuje stany napięcia nerwowego (tak typowego dla współczesnego człowieka) oraz zapobiega chorobom cywilizacyjnym. Dzięki turystyce i rekreacji człowiek regeneruje siły fizyczne i psychiczne, poznaje świat oraz kształtuje swoją osobowość. Turystyka stanowi także formę działalności gospodarczej, w ramach której wykształciły się różnego rodzaju usługi turystyczne oferowane podróżnym, spośród których największe znaczenie mają usługi noclegowe, usługi gastronomiczne oraz usługi transportowe.

W planie zagospodarowania przestrzennego przewidziane są tereny pod zabudowę mieszkaniową – jednorodzinną oraz zabudowę rolniczą.

Część terenów wydzielona została dla pełnienia funkcji usługowych.

Wschodnia obszary sołectwa – pomiędzy trasą krajową E77, a drogą powiatową 3559W – w planie zagospodarowania przestrzennego wyznaczone zostały pod infrastrukturę handlowo – usługową i drobną działalność gospodarczą z wyłączeniem przemysłu o dużej uciążliwości dla mieszkańców bądź też środowiska naturalnego.

3.4 GOSPODARKA I ROLNICTWO

Specyficzne produkty (hodowle, uprawy polowe)

- produkcja wielkotowarowa, brak specyficznych produktów regionalnych

Znane firmy produkcyjne i zakłady usługowe

Są o znaczeniu średnim:

- firmy świadczące usługi, handel, gastronomia.

Możliwe do wykorzystania odpady poprodukcyjne

- brak

3.5 SĄSIEDZI I PRZYJEZDNI

Korzystne, atrakcyjne sąsiedztwo i duże miasto, arteria komunikacyjna, atrakcja turystyczna
Są o znaczeniu dużym:

- sąsiedztwo miasta Radom jako ośrodka świadczącego usługi wyższego rzędu:
 - szkolnictwo średnie i wyższe,
 - instytucje kultury m.in. kina, teatry, biblioteki,
 - służba zdrowia publiczna i prywatna,
 - urzędy i instytucje państwowe (starostwo powiatowe, sądy, prokuratura, policja),
- Muzeum Wsi Radomskiej,
- Centrum Rzeźby Polskiej w Orońsku.

Atrakcje turystyczne i ciekawski zlokalizowane na terenie gminy Kowala:

- Kościół parafialny p.w. Św. Wojciecha w Kowali z przełomu XVII i XIX w.,
- Kościół parafialny p.w. Św. Andrzeja Boboli w Bardzicach, wzniesiony w latach 1771 – 1773 w Białobrzegach przez Pawła Boskiego, podkomorzego czerskiego, przeniesiony do Bardzic w latach 1955/1956,
- Rozwijająca się agroturystyka:
 - zajazd „Złoty Karpik” (restauracja, motel, wędkowanie, czynny wypoczynek),
 - „Minizoo” w m. Trablice,
 - ciekawe okolice mogące stać się przedmiotem interesujących wycieczek pieszych lub rowerowych.

Inne obiekty o walorach zabytkowych

- Ruiny klasycystycznego dworu wzniesionego w połowie XII w. przez rodzinę Niecieckich (Kosów).

Zabytkowe obiekty architektoniczne:

- Kościół parafialny p.w. Św. Wojciecha w Kowali z przełomu XVII i XIX w.,
- Kościół parafialny p.w. Św. Andrzeja Boboli w Bardzicach – z drugiej połowy XVII w.,

Miejsca pamięci:

- pomnik lotników Franciszka Żwirki i Stanisława Wigury,
- pomnik (na cmentarzu przykościelnym) bojowników o wyzwolenie kraju rozstrzelanych przez okupanta hitlerowskiego we wsi Romanów w 1943 r.,
- pomnik nieznanego żołnierza (na cmentarzu przykościelnym) poległego we wrześniu 1939 r.,
- pomnik powstańców poległych w bitwie pod Kowalą w 1863 r.,

Stanowiska archeologiczne:

- na terenie gminy występuje wiele stanowisk archeologicznych, w większości ze wczesnej epoki brązu, ale również neolitu i wczesnego średniowiecza.

Ruch tranzytowy

Jest o znaczeniu dużym:

Drogi dojazdowe – krajowe:

- nr 77: Radom - Kielce (N – S).

Drogi dojazdowe – wojewódzkie:

- nr 733: Zakrzew – Wolanów – Kowala – Skaryszew (N – S).

Drogi dojazdowe – powiatowe:

- nr 3559W: droga krajowa E77 – Kowala (W – E),

Przyjezdni i sezonowi

- osoby posiadające działki letniskowe,
- rozwijająca się agroturystyka

3.6 INSTYTUCJE

Szkoły

Są o znaczeniu dużym:

- Publiczna Szkoła Podstawowa.

Inne

- Parafia Rzymsko – katolicka p.w. św. Zofii.

3.7 LUDZIE i ORGANIZACJE SPOŁECZNE

Są o znaczeniu małym:

- drużyna zuchów przy PSP w Młodocianie Mniejszym
- Sołecki Zespół Piłki Nożnej

4. ANALIZA SWOT

4.1 SILNE STRONY - ATUTY ROZWOJU SOŁECTWA MŁODOCIN NIEJSZY

- wieś Młodocin Mniejszy wraz z sołectwem zalicza się do większych wsi w gminie w gminie,
- dobre położenie geograficzne w sąsiedztwie silnego ośrodka społecznego - miasta Radom oraz sąsiednich gmin: Skaryszew, Wierzbica, Orońsko i Wolanów,
- zasoby przyrodnicze i wypoczynkowe oraz zasoby dziedzictwa kulturowego oraz wiejskiego,
- siedziba Publicznej szkoły Podstawowej, jednej z kilku tego typu placówek na terenie gminy,
- położenie w obszarze przecinających się układów transportowych rangi regionalnej oraz krajowej,
- brak większych zakładów produkcyjnych zanieczyszczających środowisko.
- wysoki stopień zwodociągowania, dobrze rozwinięta sieć elektro-energetyczna i telefoniczna,
- aktywność władz gminy, posiadających zdolność do współpracy z otoczeniem zewnętrznym oraz zdobywania zewnętrznych środków finansowych na realizację ważnych przedsięwzięć gminnych,

4.2 SŁABE STRONY - CZYNNIKI OGRANICZAJĄCE ROZWÓJ SOŁECTWA

- peryferyjne położenie w stosunku do centrum administracyjnego Mazowsza i wynikające stąd negatywne skutki w dotychczasowym rozwoju społeczno – gospodarczym i społecznym gminy, ucieczka ludzi młodych z terenu sołectwa,
- wysokie bezrobocie strukturalne,
- niedostateczny stopień integracji społeczności lokalnej,
- konieczność modernizacji znacznej części sieci drogowej (wysokie potrzeby inwestycyjno – remontowe, ograniczające dostępność komunikacyjną obszaru oraz powiązanie się z układami regionalnymi),
- słabo rozwinięta działalność pozarolnicza oraz działalności dających dodatkowe źródła zarobkowania w gospodarstwach rolnych, np.: agroturystyka, usługi turystyczne, produkcja zdrowej żywności itp.,
- stosunkowo niski stan zasobności gospodarstw domowych, ograniczony rozwój działalności pozarolniczej zwłaszcza usługowej i turystycznej,
- wysokie potrzeby na realizację nowej i zmodernizowanie istniejącej infrastruktury technicznej, w tym infrastruktury ochrony środowiska,
- brak sali gimnastycznej w miejscowej szkole podstawowej,
- niski poziom klas bonitacyjnych gleb, degradacja infrastruktury melioracyjnej pól,
- degradacja zasobów dziedzictwa kulturowego wiejskiego, konieczność ponoszenia wysokich nakładów inwestycyjnych na zahamowanie tych zjawisk, celem ich wykorzystania dla działalności gospodarczej,
- mało skuteczna promocja walorów przyrodniczych gminy oraz dziedzictwa kulturowego dla ściągnięcia kapitałów zewnętrznych, wynikająca z ograniczonych możliwości finansowych.

4.3 SZANSE I OKAZJE - MOŻLIWOŚCI ROZWOJU SOŁECTWA, WYNIKAJĄCE Z OTOCZENIA

- sprzyjająca polityka regionalna, w tym adresowana do rozwoju obszarów wiejskich, ze strony rządu i władz wojewódzkich,
- zwiększanie się dostępności do kapitałów i środków pomocowych, w tym pochodzących z Unii Europejskiej,
- budowa południowej oraz zachodniej obwodnicy Radomia i wynikające z tego potencjalne korzyści w postaci np.: zwiększenia atrakcyjności inwestycyjnej gruntów położonych w jej pobliżu lub w bezpośrednim jej sąsiedztwie, które mogą być przeznaczone pod różnorakie cele inwestycyjne (powierzchnie magazynowe, handel hurtowy itp.),
- otwarcie granic (możliwość kształcenia i legalnej pracy),
- nawiązanie współpracy z innymi miejscowościami i gminami,
- rozwój oświaty i społeczeństwa informacyjnego

4.4 ZAGROŻENIA - CZYNNIKI NIESPRZYJAJĄCE, WYNIKAJĄCE Z OTOCZENIA

- brak stabilności w centralnej polityce wspierania rozwoju obszarów wiejskich i gospodarki rolnej,
- budowa południowej i zachodniej obwodnicy Radomia i wynikające z tego przede wszystkim zagrożenia dla środowiska naturalnego,
- wejście do Wspólnego Rynku Europejskiego prowadzi do zwiększonej konkurencyjności krajowej,
- niskie nakłady na inwestycje remontowo – modernizacyjne układów transportowych, w tym dróg powiatowych i wojewódzkich, przebiegających przez gminę,
- duże bezrobocie w regionie,
- niebezpieczeństwo niepełnego wykorzystania szans jakie dają środki pozyskane z pomocą programów UE,
- brak opłacalności produkcji rolniczej i mała specjalizacja w tym zakresie.

5. WIZJA ROZWOJU SOŁECTWA

5.1 ARKUSZ PLANOWANIA

PRIORYTET 1

„ROZWÓJ SOŁECTWA ORAZ POPRAWA WARUNKÓW ŻYCIA”

I. Modernizacja zaplecza rekreacyjno – sportowego.

Projekty:

1. Budowa Sali Gimnastycznej przy Publicznej Szkole Podstawowej w Młodocinie Mniejszym.

Sala gimnastyczna przy szkole podstawowej w Młodocianie Mniejszym wyposażona będzie również zaplecze techniczne (szatnie, prysznic, przechowalnia sprzętu). Obiekt w głównej mierze budowany jest na potrzeby miejscowej szkoły podstawowej, ale także dla młodzieży z najbliższego terenu, aby wyjść naprzeciw ich oczekiwaniom w zakresie zajęć sportowo – rekreacyjnych. W wyniku powstania sali sportowej podniesie się poziom sprawności fizycznej uczniów. Ponadto będzie to miejsce, które prowadzić będzie do integracji i aktywizacji społeczności lokalnej – nie tylko w zakresie kultury fizycznej i sportu.

2. Remont i unowocześnienie istniejących boisk sportowych.

Remont już istniejących boisk przy PSP w Młodocianie Mniejszym – dużego boiska trawiastego oraz mniejszego asfaltowego – przyczyni się do zwiększenia zainteresowania zajęciami na wolnym powietrzu wśród uczniów miejscowej szkoły oraz poprawy bezpieczeństwa podczas lekcji. Z obu obiektów korzystać będą wszyscy mieszkańcy sołectwa.

II. Realizacja prac modernizacyjno – inwestycyjnych mających na celu poprawę stanu technicznego i podniesienia bezpieczeństwa na drogach w obrębie sołectwa i miejscowości.

Projekty:

1. Modernizacja i rozbudowa dróg.

Rozbudowa infrastruktury komunikacyjnej obejmuje również budowę nowych dróg gminnych i ulepszenie już istniejących poprzez podniesienie ich stanu technicznego. Zadanie to traktowane jest priorytetowo, gdyż dobre skomunikowanie sołectwa z gminą i gminy z sąsiednim otoczeniem podniesie atrakcyjność tych terenów dla inwestycji, turystów itp.

2. Budowa chodników.

Wraz z budową nowych dróg zostaną także wybudowane nowe chodniki oraz zmodernizowane już istniejące. Realizacja tego planu przyczyni się do poprawy bezpieczeństwa na terenie sołectwa.

3. Budowa parkingu przy szkole podstawowej.

Zrealizowanie tej inwestycji niewątpliwie przyczyni się do poprawy bezpieczeństwa wokół szkoły podstawowej, ale również na terenie całego sołectwa, ponieważ miejsca parkingowe będą wykorzystywane podczas wszelkich uroczystości religijnych, społecznych itp.

III. Unowocześnienie infrastruktury komunalnej.

Projekty:

1. Uregulowanie gospodarki wodno – ściekowej.

Unormowanie tego problemu jest jedną z najpilniejszych spraw. Podłączenie do kanalizacji gospodarstw domowych w sołectwie podniosłoby jakość życia mieszkańców oraz co równie istotne – uległoby znacznemu zmniejszeniu dotychczasowe negatywne oddziaływanie na środowisko naturalne.

2. Oświetlenie dróg gminnych.

Drogi sołectwa w większości są oświetlenie (drogi główne, drogi gminne na odcinkach zabudowanych, place i skwer, oświetlenie budynków użyteczności publicznej, obiektów usługowo – handlowych). Infrastruktura techniczna jest cały czas modernizowana i ulepszana.

3. Gazyfikacja wsi i sołectwa.

Stopień gazyfikacji gospodarstw domowych to ważny wskaźnik stopnia rozwoju społeczeństwa, dlatego też władze gminy mają w swej uwadze program rozwoju w tym zakresie.

IV. Doprowadzenie do poprawy estetycznego wyglądu wsi, budynków i zagród wiejskich.

Projekty:

1. Dbanie o estetykę miejscowości.

Organizowanie konkursów na najładniejszy ogród oraz najlepiej zadbane gospodarstwo.

2. Wyrabianie świadomości ekologicznej wśród dzieci i młodzieży.

Ważną rolę w tym względzie mają do odegrania nauczyciele oraz miejscowa świetlica opiekuńczo – wychowawcza.

PRIORYTET 2

„POPRAWA KWALIFIKACJI I WYKSZTAŁCENIA SPOŁECZNOŚCI SOŁECTWA – WALKA Z BEZROBOCIEM”

I. Stymulowanie działalności dających dodatkowe dochody gospodarstwom rolnym.

Projekty:

1. Kursy przedsiębiorczości, agroturystyka, produkcji zdrowej żywności itp.

II. Rozwiązania instytucjonalne i wdrażanie systemów umożliwiającym bezrobotnym zdobycie nowego zawodu, podnoszenie kwalifikacji zawodowych itp.

Projekty:

1. Szkolenia w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej, np.: tworzenia małej gastronomii, mikroprzedsiębiorczość itp.
2. Szkolenia w zakresie wykorzystania zdolności i umiejętności mieszkańców (rzemiosła i rękodzieła artystycznego).

III. Ułatwienie dostępu do wykorzystywania nowoczesnych technologii przekazu informacji.

Projekty:

1. Modernizacja i rozbudowa istniejącej pracowni informatycznych przy PSP w Młodocianie Mniejszym.
2. Zapewnienie dostępu do Internetu dla mieszkańców sołectwa.

PRIORYTET 3

„ROZWÓJ TURYSTYKI I WYPOCZYNKU OPARTY O ZASOBY PRZYRODNICZE I DZIEDZICTWO KULTUROWE WSI MŁODOCIN MNIEJSZY”

I. Zagospodarowanie terenów wyznaczonych pod turystykę aktywną – rekreację.

Projekty:

1. Zorganizowanie i oznaczenie ścieżek rowerowych.
2. Budowa tablic informacyjnych z mapką o szlakach turystycznych.

II. Podjęcie działań dla kompleksowego rozwoju usług pod potrzeby turystyki.

Projekty:

1. Szkolenia w zakresie zakładania i prowadzenia gospodarstw agroturystycznych.
2. Inwentaryzacja i standaryzacja kwater agroturystycznych.

III. Skuteczna promocja walorów rekreacyjno – wypoczynkowych wsi.

Projekty:

1. Szeroko rozumiana promocja wsi i sołectwa.

5.2 HARMONOGRAM WDRAŻANIA PLANU

RODZAJ ZADANIA	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
BUDOWA SALI SPORTOWEJ							
REMONT BOISK SPORTOWYCH							
BUDOWA PARKINGU PRZY PSP							
REMONT I BUDOWA DRÓG							
UREG. GOSP. WODNO – ŚCIEKOWEJ							
OSWIETLENIE DRÓG							
DBANIE O ESTETYCZNY WYGLĄD							
KURSY I SZKOLENIA							
TURYSTYKA I PROMOCJA							

5.3 KOSZT REALIZACJI ZADAŃ (ZE WSKAZENIE ŹRÓDEŁ FIANSOWANIA)

RODZAJ ZADANIA	ŁACZNY KOSZT	środki własne budżet gminy	środki zewnętrzne
BUDOWA SALI GIMNASTYCZNEJ	2 000 000	1 500 000	500 000
REMONT BOISK SPORTOWYCH	350 000	262 500	87 500
BUDOWA PARKINGU PRZY PSP	200 000	150 000	50 000
REMONT I BUDOWA DRÓG	700 000	525 000	175 000
UREG. GOSP. WODNO – ŚCIEKOWEJ	1 000 000	750 000	250 000
OSWIETLENIE DRÓG	100 000	75 000	25 000
DBANIE O ESTETYCZNY WYGLĄD	100 000	75 000	25 000
KURSY I SZKOLENIA	100 000	75 000	25 000
TURYSTYKA I PROMOCJA	150 000	112 500	37 500

